

Místní a pomístní jména katastru obce Dlouhopolsko a jeho nejbližšího okolí

Dlouhopolsko je malá obec v nymburském okrese s 265 obyvateli a 133 čísly. Obec protíná mezinárodní silnice E 12, spojující Hradec Králové a Prahu, v délce téměř 2 km na poloviční vzdálenosti mezi lázněmi Poděbrady a Chlumcem nad Cidlinou. Stranou hlavní silnice zůstává Městec Králové (5 km severně od obce).

Dlouhopolsko leží v mírné dolině, přecházející na západě pozvolna z nevysokého návrší (nejnižší bod kotliny 211 m n.h.l.mořskou). Obec téměř dokola obklopují lesy: na východě **Vacínek** (název zdobnělinou jména hajného Vaciny), k jihu a západu **Vypálený** (část lesa v roce 1848 vyhořela, ale byla znovu osázena), **Sviňský** (název dostal pro hojnost černé zvěře v této části lesa) a **Ve smrčcích**. Jmenované části lesů tvoří **Obora**, která se rozprostírá na ploše 800 ha. Větec lesů pokračuje lesem **Na bílých** (lidově na bílejch; barva opuky, která se na pozemku lámala, dala název lesu), **Račanským** lesem (patřícím k obci Hradčany), na jihu uzavírá krajinu táhlý hřbet **Báňského kopce** (kopec byl pojmenován podle své podoby). Nejvyšší bod 267 m je v místě, kde okresní silnice z Kolína do Městce Králové dosahuje vrcholu. Na severu navazuje les **Holička** (původně místo „holé“, později osázené). */Tyto lesy náležely velkostatku dymokurskému. Silnice vedoucí přes Báňský kopec oddělovala lesy chlumecké (Obora) od lesů dymokurských./* V lese Holičce je trojmezí panství. Několik trojhranných mezníků se zachovalo až do dnešních dnů. Na jednom z nich je dobře čitelný letopočet 1821 a nápis: panství dymokurské, chlumecké, poděbradské.

Mezi Báňským kopcem a jižní stranou obce přímo pod humny se rozlévá **Dlouhopolský rybník**, jenž dělí obec na dvě části: **Velkou Stranu** a **Malou Stranu s Husánkem**. Přes nejužší část rybníka (zvanou **Kanál**) vede mezinárodní silnice a dělí rybník na jižní – vlastní a severní, tzv. Králík (na starších mapách se uvádí Králíček). Potok, který rybníkem protéká, směřuje k Městci Králové, tam se pojí s potokem Štítarským, jenž odvádí vody do dymokurských rybníků a u Křince se vlévá do řeky Mrliny. Ta ústí u Nymburka do Labe. */Pro pomalost toku byla řeka nazvána Mrlina. Miroslav Vach jména končící na - ina pokládá za svérázná chrvatská jména, etymologicky nejasná. ZMK I, 143 – 171, roč. 1972./* Všeobecným jevem u všech toků na dlouhopolském katastru je poměrně malý odtok vody pro nepatrný spád. Na Královéměstecku jsou však pro vodohospodářství důležitější rybníky. Nepropouštění vody těžkých půd způsobuje zamokření pozemků, místy i vznik mokřin. */Tj. současný stav po provedení meliorací. Předpokládáme, že dříve zde byly rozsáhlé močály, to by potvrzovalo pravděpodobnost suchého pásu – Dluhého pole./*

Geologicky patří území obce, stejně jako celé Královéměstecko, k východní části Dymokurské terasy, která je součástí severočeského křídového útvaru. Nejrozšířenějším půdním typem jsou slinovatky, a to převážně boroviny, v jižní části katastru pak středoevropské hnědozemně. Matečnou horninu na celém území tvoří opuka. Druhově jsou to půdy velmi těžké, jílovité, jen místy jílovitohlinité a málo propustné pro vodu. Lidově jsou boroviny nazývány zpravidla Na černejh, hnědozemně Na Bílejch. */Komplexní rozbor hospodářské činnosti JZD Velký říjen Velké Vykleky, 1966./*

Z historie obce Dlouhopolsko

První historická zpráva o Dlouhopolsku je sice z roku 1432, ale jeho existence je jistě daleko starší. Osídlení v nejbližším okolí můžeme sledovat až do starší doby bronzové. Roku 1922 byly v obci odkryty tři hroby skrčenců. */V kronice obce Dlouhopolsko se dočteme, že tři hroby byly skutečně odkryty na zahradě č.p.19. Nedaleko hrobů se našly zbytky obydlí se zachovalým letním ohništěm. Nalezené předměty jsou uloženy v muzeu v Městci Králové. Několik hrobů skrčenců, přesný počet se neudává, bylo odkryto a zničeno při stavbě cihelny./* Je to charakteristický jev v našich dějinách, zejména pro kulturu unětickou.

S příchodem Slovanů je spojena doba zakládání osad. Byly jen řídky rozestřeny. Prázdný prostor mezi nimi oživovaly četné tvrze s poplužními dvory, z nichž mnohé zanikly, ale některé daly vznik osadám, jako např. se stalo s tvrzí a poplužním dvorem Dlouhé pole. A. Profous v Místních jménech (díl 1, str.390) uvádí, že obec se prvotně nazývala Dlouhé pole, ale vysvětlení názvu neuvádí.

Pokusím se tu podrobněji uvést výklad názvu Dlouhé pole. Mezi dvěma mokřinami, na jihu ji tvořil až do dnešní doby zachovaný Velký rybník dlouhopolský, na severu rybník Dýmák, dnes už zrušený, se táhl suchý, nezalesněný pás půdy. Podle rozlohy Dlouhopolského rybníka (na mapě z roku 1925 se udává rozloha 21 hektarů 82 arů) a bývalého rybníka Dýkáku (3 korce) by se dalo soudit, že tento pás dosahoval délky až 1550 m a šířky přibližně 200 m (plocha 30 ha).

Půdu obdělávali majitelé dvora, který stával na jihovýchodní straně suchého pásu (dnešní číslo popisné tři – první obydlí v Dlouhopolsku). V nepokojných časech se majitel dvora uchýlil s rodinou a cennějším majetkem do tvrze. */Kdy tvrz vznikla a také dobu jejího zániku r. 1420 můžeme jen předpokládat. Informátor, který se zúčastnil archeologických vykopávek, tvrdil, že okrouhlá stavba byla velmi malá, mohla tedy poskytnout přístřeší sotva jedné rodině. Z toho lze usuzovat, že se majitel dvora uchýlil do tvrze jen v nepokojných dobách./* V močálovitých lukách (nynějším Velkém rybníce) stála na mírně vyvýšenině tvrzka, jejíž základy byly odkryty na začátku tohoto století. Lidé kteří žili na dlouhém poli mezi dvěma mokřinami, vyjádřili v pojmenování (Dlouhé pole) charakteristický půdorys pozemku na němž vznikl dvůr a později osada. Tvrz patrně zašla spolu s nedalekým sídlištěm Vančicemi roku 1420 */A.Profous, Místní jména v Čechách, Praha 1957, str.475/,* který byl osudný pro mnohé tvrze a osady */v roce 1420 zanikly Štítary s tvrzí, tvrz v Běrunicích, tvrz a osada Bolice a Vlady u Opočnice/*. Toho roku uherský a německý král Zikmund uskutečnil první křižáckou výpravu do Čech. Byla vedena z hlavního protihusitského střediska, z polského města Vratislav, přes Hradec Králové přímo na Prahu, zasáhla tedy i území naší obce. Kraj byl vyplněn vojskem. V době, kdy se činí první zmínka o Dlouhopolsku, dokončily Vančice svou historii a zanechaly pověst malé osady se hřbitovem, jak ukazuje jméno lesa Na krchově. Obyvatelé Vančic, kteří přečkali pohromu své osady, přešli zřejmě na Dlouhé pole a dali počátek Dlouhopolsku, neboť jejich dřívější sídliště bylo zničeno.

V druhé polovině 12.století začíná rozmach velké vnitřní kolonizace. */Za vlády posledních Přemyslovců proběhla první vnější kolonizace, jejímž cílem bylo osazení pomezí hvozďů, kde nebyla půda obdělávána a nenesla užitek. Protože domácího obyvatelstva bylo velice málo, byl do Čech povolán lid z ciziny, především od Rýna./* Světští i církevní velmožové zakládali osady s obyvatelstvem většinou českým. Protože po jistou lhůtu na dobu osmi let byli obyvatelé osvobozeni od dávek, byly tyto vsi nazývány Lhotami. Naskytá se otázka, můžeme – li do tohoto druhého období zakládání osad vložit i počátek naší obce. První nám známý zápis je z roku 1432. Bohužel již tato první zmínka mluví o vsi jako o nějakém zboží, jímž bylo možno obchodovat. Jakási Machna, dcera Dobroňova, prodala roku 1432 Dlouhé pole Vaňkovi z Mlíkosrb, jenž je opět prodal Petrovi z Labouně. */Poděbradsko, 3, 1901, s.98/* Jednalo se o tvrz a hospodářská stavení na dnešním popisném čísle 3 a pole od nynějšího rybníka Nouze za silnici do Městce Králové. Po stranách dlouhého pole byly močály a za nimi lesy. Povstala –li naše obec v době, kdy se zakládaly různé Lhoty, bylo ji v době prodeje 150 let. A. Profous v Místních jménech v Čechách (díl I., s.390) píše: „Vesnice zpustla, ale roku 1571 byla znovu založena v lese Dlouhopolsku.“ Na potvrzení svého názoru upozorňuje na příponu – sko, jež označuje osady, které byly po svém předešlém zpustnutí opět postaveny a osazeny.

Naše obec sevřená v lesích, které ji téměř ze všech stran obklopovaly, ležící stranou od tehdejších komunikací a odkázána na nepatrnou výměru pozemků, byla předurčena již při svém vzniku, aby hrála vedlejší úlohu mezi sousedními obcemi. Nad to byla téměř sto let pustá – od třicetileté války až po doby Marie Terezie. Její silný rozvoj nastal teprve po zrušení roboty.

V 16. století náleželo Dlouhopolsko královskému korunnímu panství Chlumeckému. Roku 1562 se uvádí ve zprávě žehuňské, že pro klisny a hříbata arciknížete Ferdinanda v Chlumci odňaty byly louky třiceti poddaným za hájem Dlouhopolským, dříve jim pronajaté. */Poděbradsko, 3, 1901, s. 98/* Nemíníme všech třicet poddaných umístit do Dlouhopolska, neboť ještě mnohem později, v roce 1715 v urbáři městečka Žiželice nad Cidlinou, se uvádí pouze 12 osadníků, ale přesto se dá usoudit, že okolo dvora již vyrostla vesnice. Po Bílé hoře nastala násilná rekatolizace. Nařízením z roku 1627 byli vypovězeni ze země všichni, kteří ve stanovené lhůtě nepřistoupili ke katolickému náboženství. Roku 1629 bylo v obci napočteno 206 korců polí a 122 korců polí ležících ladem. */Urbář městečka Žiželice nad Cidl. od léta 1571. Urbář se dochoval v opise, který není stránkován/* Tato opuštěná půda svědčí o náboženském útisku, pro který mnozí opouštěli zemi. O této pohnuté době v našem kraji nalézáme zprávu v Pamětech M. Dačického. Dačický (I.275) líčí, jak zpustlá soldateska řádila v okolí Městce Králové: Evangelický kněz Jiří Dicastus, bývalý administrátor pražský, jenž z nařízení stavů českých Fridrich byl korunován a ze země vypovězen, proč se ubíral, jest od lida vojenského u Městce Odraného (tehdejší přezdívka města, vyjadřující jeho nuzotu) loupežně z toho, což s sebou vzal a při sobě měl, odrán. */Věstník Rozhledy historické, topografické, statistické po Poděbradsku a sousedních okresech, roč. IV, 1, 1901, s.328/* Nebyl tu tedy život nikterak lehký ani bezpečný. Do období třicetileté války vstoupilo Dlouhopolsko s osmi poddanými a čtyřmi pustými grunty. */Urbář městečka Žiželice nad Cidl. od léta 1571. Urbář se dochoval v opise, který není stránkován/* Na doby této války upomíná jméno pole u Švejkého hájku (na německé mapě z r.1841 se píše U Švegikého Hagku), kde měli ležení Švédové, když dobyli roku 1640 Chlumec n. Cidl. K této historické události se váže lidová motivace místního jména Dlouhopolsko. Švédové tu d l o u h o p o l e m leželi. Slovo pole je užito ve smyslu „bojiště“ (již stč.státí polem, táhnouti do pole) */Holub – Kopečný, Etymologický slovník, Praha 1952, s. 284/* Švédové sice pustošili okolí, vypálili ves Voděradu a tvrz rytíře Stříha, dnešní Stříhov, ale přesto je tento výklad zřejmě mylný. Historické prameny nám dokazují, že název Dlouhé pole se poprvé objevuje již roku 1389. */A.Profous, Místní jména v Čechách. I, s. 390/* Po hrůzách války třicetileté protřpěl selský lid ještě útrapy války sedmileté a válek napoleonských. Válkou a vystěhovalectvím poklesl počet obyvatelstva o více než jednu třetinu a asi třetina veškeré obdělávané půdy ležela ladem.

Podle berní zprávy z roku 1654 zůstal ve vsi jeden sedlák, jeden chalupník a deset zbořených stavení. Tentýž stav je uváděn ještě roku 1716 v tereziánském katastru. Zřejmě bylo málo uchazečů o grunty spojené s dřinou a bídou, přesto se však za padesátileté vlády Marie Terezie a Josefa II. vesnice zalidnila. Osířelé grunty dostaly majitele, dokonce se přistavěly tři nové chalupy, takže ve vsi bylo již patnáct usedlostí. */Urbář městečka Žiželice n.C. od léta 1571. Urbář se dochoval v opise, který není stránkován/* V této době došlo k definitivnímu rozdělení pozemků a stanovení hranic katastru. Později sice nastaly menší změny, ale staré hranice katastru zůstaly v podstatě nezměněny. Roku 1754 bylo zavedeno k vojenským účelům sčítání lidu. Od roku 1770 se sčítání jmenovalo „konskripce“, tj.soupis mužů zbraněschopných. Zároveň bylo zavedeno očíslování domů konskripčními čísly. V Dlouhopolsku bylo napočteno 38 čísel. */Urbář městečka Žiželice n.C. od léta 1571. Urbář se dochoval v opise, který není stránkován/* Po zrušení nevolnictví vesnice rychle vyrůstala přistavováním nových domků, jejichž obyvatelé nalézali stálý výdělek v blízkém dvoře Na staré báni (pod kopcem Báhákem) a v okolních lesích.Nepatrné výnosy rolníků a hlavně trvalá bída, která vládla v menších chalupách, nedovolily zpočátku chalupníkům, aby vlastnili pole. Obecní pastviny zůstaly zachovány (na pole byly přeměněny až mnohem později), a dokonce pole v kruhu byla pro nedostatek zájemců zalesněna. Ale na obecních pastvinách od kanálu (hráz mezi dvěma rybníky, pod nímž vede přepadový kanál) směrem k Chlumci n.C. začínala vyrůstat nová část Dlouhopolska. Lidé tam vyháněli husy a jiné domácí zvířectvo na pastvu a snad na památku těchto časů byla část obce nazvána Husánek. Opuka přestala být hlavním stavebním materiálem, lomů Na bílejš (podle barvy opuky), v Praze (pro vzdálenost pozemků) a Na husánku se začalo využívat

jinak – přeměnily v pole. Na hliňáku (Na kopečku) se našla dobrá cihlářská hlína, a tak mohla začít výroba cihel v nově postavené cihelně (vzniklo nové pomístní jméno U cihelny). Obyvatelům se tak naskytla možnost dalšího zaměstnání. V zimě muži pracovali v okolních lesích a v letních měsících v cihelně. Ženy chodily za prací ke dvoru, buď na starou báň nebo do Běrunic. Na přelomu století byly postaveny hned dvě ulice. Jednostranná Na kopečku (svah vznikl dlouholetým vybíráním cihlářské hlíny) a Fialova ulička v ústí Malé Strany (na pozemku stávala Fialova cihelna). Roku 1900 bylo v obci napočteno již 84 čísel, ale ještě to stále nebyl definitivní stav. Každým dalším rokem přibývalo průměrně jedno číslo. Ovšem půdy, která je hlavní živitelkou, nepřibývalo rovnoměrně. Pole, pastviny i lesy byly rozděleny na selské (což se odráží i v pojmenování např. Selské lesy), které vlastnili sedláci z Velké Strany (název má vyjadřovat jejich nadřazenost) a na obecní (např. pastviny Na vobci). Při první pozemkové reformě byla panská Luka (tehdy již pole) rozparcelována pro větší přehlednost a přesnější určení na pět čísel a říká se Na prvním čísle, Na druhém čísle.....Na pátém čísle a Na dvacítce (po provedení parcelace zůstal cíp pole, který měřil 20 měr). Později došlo k vyvlastnění soukromých cest, ale branky (pomístní jméno U Hájkovy branky, U Vlachovy branky), které uzavíraly cesty do polí, aby drůbež a husy neškodily na polích, zůstaly zachovány až do druhé světové války. Také z Vrátkové cesty byla odstraněna vrata, podle kterých byla cesta pojmenována. Ještě jedna historická událost dala vzniknout novému názvu. V padesátých letech, v době korejské války, se začalo poli V bořích říkat Korej.

V roce 1957 bylo v Dlouhopolsku založeno JZD. Některá pojmenování zanikla, protože půda byla scelena (např. název U hraniček). JZD hospodařilo samostatně od roku 1958 do konce roku 1974, kdy došlo ke kooperaci s JZD Velký říjen Velké Vykleky. Za léta trvání obce se výrazně změnil její ráz. Občané si upravili své domky a stále pečují o zvelebení životního prostředí. Výsledky jejich práce byly oceněny ústředními orgány našeho státu. Obec získala v soutěži „O vzhled obcí podél mezinárodních tras“ vyhlášené vládním výborem pro cestovní ruch České socialistické republiky pro rok 1973 druhou cenu v celonárodní soutěži.

Po dobu I.světové války až do 7. 7. 1919 stál v čele obce starosta Jan Kvasnička. Do roku 1924 byl starostou obce František Louda. Od 22. října 1925 se starostou obce stal Václav Horáček č.p. 50 a v čele obce stál až do roku 1938. Od roku 1938 byl starostou obce zvolen František Barták č.p. 69 a funkci starosty vykonával do roku 1946. V období let 1946 až 1948 byl starostou obce Emil Volejník, od roku 1949 až do roku 1957 byl starostou obce Josef Kříž č. 112, od roku 1958 až do roku 1962 byl předsedou národního výboru Bohumil Šafránek č.33, od roku 1963 až do roku 1965 L. Hejduk, od roku 1965 až do roku 1971 Václav Posejpal č.18. Od roku 1971 až do roku 1983 Arnošt Nedoma a od roku 1984 až do roku 1990 Albrecht Stanislav. Od roku 1990 vykonává funkci starosty obce Mírek Hanka č.1.

Tvrze v blízkém okolí Dlouhopolska

Z historie je zřejmé, že zemané z Dlouhého Pole měli ve svém nejbližším okolí sousedy.

Ve starých pamětech se nejednou připomíná ves Sedlišky nebo Sedliště (je možné, že to byly dvě osady) s tvrzí ležící mezi Dlouhopolskem a Běrunicemi. */Podle A.Profouse (Místní jména v Čechách, 1, s.67) mělo jméno Běrunice v prvních dobách také tvar Berunice, který byl původní a znamenal ves Beruniců, tj. lidí Berúnových. Osobní jméno Berún bylo buď příjmení, vzniklé ze jména města, anebo je to rodinná zkratka z osobního jména Bernard. V obou případech se ovšem Be – změnilo v Bě -, jak se v přijatých slovech u nás někdy děje, zejména v retnicích (např. ofěra z lat. Offerre). Od 16. století se vyskytuje tvar Běrunice./* Tvrz skutečně existovala, svědčí o tom nálezy střeptů a kamení u lesa Holičky a jména polí (podle pole zvané Sedlička nebo Sedličky – název dosud živý). František Roubík ve své mapě zaniklých osad */Soupis a mapa zaniklých osad v Čechách, Praha 1959. s.32/* zakresluje ves s dvorem a tvrzí. Udává oba názvy, jak Sedlišky, tak i Sedliště a odkazuje nás na knihu Augusta Sedláčka, Místopisný slovník historický království českého a Profousova Místní jména. A. Sedláček */Místopisný slovník historický království českého, Praha 1908, s.793/* uvádí přehled majitelů Sedlištek. Léta 1357 to byl statek Markvartův, 1389 Bernarta z Havraně, 1395 Mikše, 1409 Adama, faráře Běrunického. Léta 1463 držel Jan z Němčic, jehož vnučka Anna o ně léta 1488 přišla. To tedy znamená, že tato tvrť byla uchráněná řádění Zikmundových vojsk r. 1420, ale v Místopise okresu Královéměstského se dočteme (str.60), že za husitských válek r. 1429 kdosi tvrť vypálil a kopec zpustl. Noví majitelé panství postavili tvrť novou. Ojedinelá správa svědčí */Poděbradsko, 3, 1901, str.98/*, že tvrť byla postavena nad bývalým rybníkem Adámkem (na vršku nad studánkou), kde se dosud říká Na záměčku. A. Profous */Místní jména v Čechách, 4, str.29/* nachází první zprávu o Sedliškách r.1386, druhá je z roku 1409 „pleb.in Bierunicz cens. in villa Sedlisczek vendidit“, poslední zmínka je datovaná rokem 1488 „in villis Sedlisstkách et Bieruniczich“. Jak ves, tvrť a dvůr zanikly, nevíme. Můžeme jen podle paměti Fr. Libánského soudit, že shořela. František Libánský z Běrunic v Pamětech píše: Na vršku býval za mého mládí kolem Záměčku čtyřstranný val s hlubokým příkopem. Roku 1863 obec pozemek pronajala Václavu Velechovskému. Ten příkopy zaházel, tvrť rozkopál a proměnil v pole. Při kopání našel střepy hliněných nádob, kusy drátů a jiné předměty; vespod byl samý popel. */Poděbradsko, 3, 1901, str.99/*

A. Profous vysvětluje */Místní jména v Čechách, 4, str.29/*, že jméno Sedliště vzniklo z apelativu sedliště, místo, kde se někdo usadil, místo osazení.

Na poloviční vzdálenosti mezi Dlouhopolskem a Opočnicí (západně od Dlouhopolska) stávala do počátku 15. století ves s tvrzí. Vyvýšenina, na které tvrť stávala, se dodnes nazývá Na Bolicích. Tvrť zanikla roku 1420. */František Roubík, Soupis a mapa zaniklých osad v Čechách, Praha 1959. s.31/* Toho roku německý a uherský král Zikmund obléhal poděbradský hrad. Uherští feudálové dobře pochopili třídní charakter husitského hnutí a stali se Zikmundovými spojenci proti husitským Čechům. Ani s touto pomocí se Zikmund nemohl zmocnit hradu, a proto celou krajinu obrátil v poušť. */Jan Hellich, Příspěvek k podobě zaniklých osad na Poděbradsku, Praha 1923, str.24/* Tvrť Bolice byla zničena. A. Profous v Místních jménech (str. 262) píše pod heslem Bolice: „Ves lidí Bólových (osobní jméno Bóla). Jméno Bóla se má k Boleslav, Bolavil jako Staňa k Stanislav, Stanimír“.

Na Báňském kopci (jihozápadně od Dlouhopolska) stávala také tvrť. Od roku 1551 byla však již pustá. */František Roubík, Soupis a mapa zaniklých osad v Čechách, Praha 1959. s.31/* Dvůr a ves byly nazvány podle vrchu, u něhož ležely a ten byl pojmenován podle své podoby (báň). Dvě větší tvrťe či snad hrady stávaly nad obcí Hradčany, neboť podle nich byla obec nazvána. J. Hellich soudí, že před „130 lety, když se ves Hradčany zakládala, musely být aspoň tyto tvrťe neb hrady v paměti lidské, že po nich tato ves byla pojmenována Hradčanama, lidově zkomoleného Račanami. */Jan Hellich, Příspěvek k podobě zaniklých osad na Poděbradsku, Praha 1923, str.28/*

Začlenění Dlouhopolska do jazykové oblasti a jazykový vývoj místního jména Dlouhopolsko

V rámci nářečních skupin, historicky vzniklých diferenciací ve feudálním období, se tvoří nivelizovaná (neutralizovaná) „obecná nářečí“, regionální interdialektiky, které zachovávají jenom základní znaky společné celé nebo téměř celé skupině. Poměrně nejkonsolidovanější z českých interdialektů je obecná čeština, která vznikla vyrovnáním rozdílů českých nářečí v užším slova smyslu. /J.Bělič, *Přehled nářečí českého jazyka, Praha 1971, str.84*/ Má tedy většinu základních znaků společných této skupině, spolu se znaky obecně středočeskými, ale pod tlakem spisového jazyka z ní ustoupily nebo ustupují některé jevy, které se dosud vyskytují na venkově v okolí Prahy. Do této širší oblasti můžeme začlenit i Dlouhopolsko a jeho nejbližší okolí. Většina obyvatel obce mluví v podstatě obecnou češtinou, takže tu nacházíme jen poměrně málo odchylek od spisového jazyka. Pomístní jména však vznikla v období minulých, více či méně časově vzdálených a mohou tedy do jisté míry ilustrovat starší vývojová stádia národního jazyka (i proto je jejich soupis tak důležitý).

V našem souboru pomístních jmen se setkáme s těmito diferenčními (ve srovnání se soudobou spisovnou češtinou) jevy:

1. Počáteční Qu – (ú) – v mluvě výrazně ustupující jev (např. V ouvozu)
2. Protetické v – před o – na začátku slova (např. Vopocko, Vohrátko, Na vobci, U vobory)
3. Dvojhlasový foném ej pronikl za dřívější ý – stejně jako v severovýchodočeských nářečích (např. Na bílejch, Na černejch, Velkej rybník)
4. Za staré é je na rozdíl od spisovného jazyka í – většinou psáno ý (např. U Račanskýho lesa, Po vrátkový cestě)
5. Důsledné krácení í v i, zejména u přípony -ík (např. Na doliku, Králik)

Stále více dochází k postupnému stírání výlučných nářečních znaků, které se uchovávají jen v mluvě staré generace, ale některé se odrážejí v pomístních jménech, i proto se soupisy pomístních jmen provádějí.

Místní jméno Dlouhopolsko je složenina /podle Šmilauerova třídění v *Úvodu do topomastiky, str.88, věcná složenina*/ substantivního základu pole (půda) a rozlišovacího adjektiva dlouhý. Podle V.V. Vinogradova jde syntaktické tvoření názvu. Obecné jméno dlouhý se vyvíjelo z praslovanského kořene delgr – v staročeské dlůhý, obecné jméno pole z pravoslovanského pol – jo. Vl. Šmilauer v Příručce slovanské toponomastiky uvádí soupis základních slovanských apelativ s doklady jejich využití v toponomii a pod heslem pole uvádí jako příklad vlastního jména právě Dlouhopolsko.

A.Profous nachází první psanou podobu jména. Pochází z roku 1389 a uvádí se v ní tvarin Dluhem poli... O šest let mladší je zpráva obsahující tvarde Dluého pole ... V obou případech není označena délka ú, ač v 15. století došlo k diftongizaci ú v ou, protože délka se velmi dlouho neoznačovala. Na otázku, v které době vznikl tvar Dlouhopolsko, nemůžeme přesně odpovědět. Pravděpodobně kolem roku 1571. Vl. Šmilauer v knize Osídlení Čech ve světle místních jmen píše: Dlouhé Pole MK, doložené k roku 1395 zaniklo a bylo později obnoveno jako Dlouhopolsko roku 1571. Přípona – sko označuje pozemky patřící k osadě, potom i pozemky po zaniklé osadě a konečně osadu nově vzniklou na takových pozemcích, např. Dlouhé Pole.

K diktongizaci ú v ou, přechodný stupeň au docházelo v 15. – 16. století. V počátcích této změny se psalo i vyslovovalo au, ale od počátku 16.století se začalo vyslovovat ou. Psaná podoba au přečkala až do roku 1849. Dokladem toho máme Schalerovu mapu z roku 1790, v níž se píše Dlouhopolsko. František Palacký roku 1848 v Popise království českého uvádí Dlouhopolsko. Vyjimku tvoří Wileandova mapa z roku 1726, kde se přepisuje foneticky Dlouhopolsko.

U místních jmen, která mají příponu -sko už ve svém zakončení, nezdvojuje toto zakončení další příponu -ský a adjektivem zní dlouhopolský (nářeční podoba dlouhopolskej). Příslušníci obce jsou Dlouhopoláci. V sousedních obcích říkají obyvatelům Dlouhopolska (Dlouhopolákům) Grónáci. Jaký je původ tohoto hanlivého názvu nevíme.

Abecední slovník jmen

Soupis je uspořádán podle substantiv a adjektiv, nikoli podle předložek, tedy „Na kopečku“ pod k, nikoliv pod n. Sousední jména jsou řazena dvakrát (Velký rybník je pod „velký“ a pod „rybník“). Jednotlivá jména obsahují podobu jména získanou sběrem (nářeční podoba) a oficiální podobu jména, tj. přepis jména z katastrálních map nebo z literatury.

Pořadové číslo	Nářeční podoba jména	Oficiální podoba jména
1		Adámek
2	Habrova alej	
3	Celeroва alej	
4	Úmrlčí alej	
5	Vančická alej	
6	Zimova alej	
7	Báňák	Báňský kopec
8		Pod baráky
9	Na běruňsku	Na běrunicku
10	Na bílejch	Bíla
11	V bořích	
12	U božích muk	
13	Žehuňská branka	
14	U Hájkovy branky	
15	U Vlachovy branky	
16	Čertova brázda	
17	Na břehách	
18	Na březině	Na březině
19	Březinka	
20	U cajghauzu	
21	Celeroва alej	
22	Lukecká cesta	
23	Pytlácká cesta	
24	Vrátková cesta	Vrátková cesta
25	U cihelny	
26	Černá struha	
27	Na černejch	Na černých
28	Čertova brázda	
29	Na čertovce	
30	Čihadelská louka	
31	Čihadelské rybníčky	Čihadelské rybníčky
32	V dančině	
33	Na dolíku	Na dolíku
34	Na dolince	Na dolince
35	Nové domy	Nové domy
36	Dvoutesák	
37	Dýmák	
38	Na Dýmáku	
39	Fialova ulička	
40	Habrova alej	
41	U hadovce	

42	U Hejcmanovy hájenky	
43	U Hájkovy branky	
44	U švejckého hájku	U švédského hájku - U švegiheho Hagku
45	Haltýře	
46	Na hliňáku	
47	Holička	Holička
48	U holičky	
49	U račanskýho lesa	U hradčanského lesa
50	Račanskéj les	Hradčanský les
51	U hraniček	
52	Na hrázce	
53	U hruštičky	
54	Hřebínek	
55	Pod humeníkem	Pod humeníkem
56	Za humny	
57	Husánek	
58	Jahodovka	
59	Vičí jáma	
60	Na ježkovce	
61	Na kačárně	
62	U kamene	
63	Kanál	
64	U Kapličky	U Kapličky
65	V kaštance	
66	Klínek	
67	Na kopách	Na kopách
68	Pod kopcem	
69	Na kopci	
70	Báňák	Báňský kopec
71	Kopeček	
72	Kopičácký rybník	Kopičácký rybník
73	Na kopičáckých lukách	
74	Korej	
75	Korolecká louka	Koloredská louka
76	Koutecký rybníček	
77	Králík	Králík
78	Nad Králíkem	Nad Králíkem
79	V Královým lese	Králův les
80	Na krchově	
81	Kruh	Kruh
82	Ke křížku	
83	Na ladech	
84	U račanskýho lesa	U hradčanského lesa
85	Račanskéj les	Hradčanský les
86	V Královým lese	Králův les
87	Selské lesy	
88	Svatotrojický les	
89	V Štěpánovým lese	Štěpánův les
90	Čihadelská louka	
91	Korolecká louka	Koloredská louka
92	Na loukách	
93	Luka	Luka
94	Na kopičáckých lukách	

95	Lukecká cesta	
96	Malá Strana	Malá strana
97	U matičky	
98	Mršník	
99	U božích muk	
100	Mydloch	
101	Náchodská silnice	
102	Nouze	Nouze
103	Nad nouzi	
104	Nové domy	Nové domy
105	Nad obcí	Nad obcí - Nad obcy (katastr.mapa z r.1841)
106	U obory	
107	U obicky	U ovicky
108	Vopocko	Opočnicko
109	Na ouhorech	
110	V pasekách	
111	V Praze	
112	Proutnice	
113	Průhon	
114	Na průhonu	
115	Na přikoupku	
116	Pytlácká cesta	
117	Na rajtbánu	
118	Koutecku rybníček	
119	Vančický rybník	Vančický rybník
120	Velký rybník	Velký rybník
121	Za rybníkem	
122	Smrčkama	
123	Malá Strana	Malá Strana
124	Velká Strana	Velká Strana
125	Černá struha	
126	Svatotrojický les	
127	Svinský zásyp	
128	Na šínkách	
129	U školky	
130	V Štěpánovým lese	Štěpánův les
131	U švejckého hájku	U švédského hájku - U švegiheho Hagku
132	U trianglu	
133	Tříslovka	
134	Zlodějská ulička	
135	Úmrlčí alej	
136	V ouvozu	V úvoze
137	Vacínek	Vacínek
138	U Vacínku	
139	Vančice	Vančice
140	Vančická alej	
141		Vančický rybník
142	Na Váze	
143	Na Verpánech	
144	Na vinici	Na vinici
145	U Vlachovy branky	
146	Vlčí jáma	
147	Na vohrátce	Na ohrádce

148	Pod vohrátkou	Pod ohrádkou
149	Za vrátky	
150	Vypálenej	Vypálený
151	V zádušce	
152	V zahradě	
153	Na zámečku	
154	Svinský zásyp	
155	Zimova alej	
156	Zlodějská ulička	
157	U zvonečku	
158	Žehuňská branka	

Lokalizace a výklad místních a pomístních jmen

Pomístní jména jsou rozdělena objektově (tj. podle toho, co označují, např. hydronyma, zejména komunikací) a abecedně podle substantiv a adjektiv (nikoliv podle předložek). Jméno je uvedeno v té podobě jak je znali pamětníci. Uvedená parcelní čísla mají sloužit k přesné lokalizaci jména na

katastru a mapách. Křížek značí jména, která zanikla. Zánik jména může být způsoben změnou obyvatelstva, např. pomístní jméno Na rajtbánu. Německé jméno se užívalo jen v poněmčelé společnosti hraběte Kinského. Změna jména může vyplývat ze změn v jazyce, např. U švejckého hájku – U Švédského hájku, tj. změna v rámci téhož onymického typu. Může též dojít ke změně typu neorganicky, ke změně způsobené analogií, např. V bořích – Korej. */Příčiny změn toponym, Mező Nadras – Výtah z přednášky v Magyar Nyelvtudo – Máryi Társaság, MNy 67/1971, str.511. „Příčiny změn toponym leží ve změnách vztahů mezi třemi veličinami: kolektivem, územím a jménem.“/*

1. JMÉNA MÍSTNÍ

U cihelny: U Vrátkové cesty stojí kruhová cihelna, která byla postavena na sklonku 19. století. Teprve od roku 1945 je mimo provoz a objekt slouží JZD. Prostranství s několika domy kolem cihelny se říká U cihelny.

Fialova ulička: Malá strana ústí do slepé, poměrně krátké, Fialovy uličky. Šest domů kolem ní vyrostlo během let 1904 – 1906. Od poloviny 19.století tu stávala kruhová cihelna, kterou koupil zednický mistr Fiala. Avšak cihlářská hlína byla v okolí brzo vybrána a cihelna musela ukončit provoz. Krátce potom vyhořela. Jménem posledního majitele cihelny v uličce se začalo říkat Fialova.

Husánek: Husánek je ulice podél hlavní silnice od Kanálu směrem k Chlumci n.C. Je to nejmladší část Dlouhopolska. Až do roku 1841 zde byla pole a volné prostranství. Lidé z obce tam vyháněli husy na pastvu. Na památku starých časů se začalo říkat této části obce Na husánku.

Kanál: (Na kanále) Krátký úsek hlavní silnice, která vede po hrázi mezi dvěma rybníky. Úžina dělí obec na dvě části: Velkou stranu a Malou stranu s Husánkem. Pod silnicí je přepadový kanál mezi rybníky. Jméno kanál vzniklo z fr.-něm. (canal, Kanál) a to z latinského canalis „roura“. */Holub – Kopečný: Etymologický slovník, Praha 1952, str.161/*

Kopeček: (Na kopečku) Ulice ústí jedním koncem na hlavní silnici a druhým, tzv.Vrátkovou cestou, na vedlejší silnici do Městce Králové. Na přelomu století zde byla vystavěna jednostranná ulice. Druhou stranu tvoří svah, který vznikl uměle. Po dlouhou dobu tam byla vybírána cihlářská hlína pro cihelnu, která stojí u Vrátkové cesty. V poslední době se téhož názvu (Na kopečku) začíná užívat i pro další jednostrannou uličku vedoucí u hlavní silnice a končící v polích zvaných v pasekách. Tato ulička je postavena na skutečném, větším kopečku.

Malá strana: Ulice odbočuje Na kanále z hlavní silnice do slepé Fialovy uličky. Z Malé Strany vede polní cesta, Jahodovka, do Běrunic. Na Malé Straně žila většina bezzemků. Pro sedláky, kteří měli své statky na Velké Straně, to byla „chamrad“. Také název Malá Strana měl vystihnout jejich „malost a podřazenost“. Obyvatelům z této ulice se říká Malostráňáci.

Velká Strana: Velká Strana je dlouhý úsek hlavní silnice od Kanálu na Poděbrady. Nejdelší ulice obce. Na Velké Straně žila zase většina sedláků, kteří velice neradi viděli, když mezi ně se přistěhoval někdo z Malé Strany. Velká Strana, to byla čtvrť „velkých pánů“. Dodnes žije výrok jednoho ze sedláků: „My sedláci, my jsme zrna a ta ostatní chamrad, to je pleva.“ Odvozenina obyvatelského jména zní Velkostráňáci.

Zlodějská ulička: V poslední době se začalo říkat Fialově uličce Zlodějská, prý pro samé krádeže. Tento hanlivý název je znám jen na Malé Straně.

Všechna uvedená místní jména jsou známá osobně, obecně.

2. JMÉNA POMÍSTNÍ

a) **h y d r o n y m a**

+ **Adámek**: Rybník patřil k dymokurskému panství a byl stejně jako rybník Holička zrušen. Původ názvu není znám.

+ **Dýmák**: V soupise rybníků z 16. – 18. století není rybník Dýmák zaznamenán. Pamětníci ho popisují jako rozsáhlou polobažinu. Z velké plochy se voda hojně vypařovala a rybník „dýmal“, vystupovaly z něho vodní páry. Později se bažina vysušila a proměnila se v pole, ale půda zůstala neúrodná.

+ **Haltýře**: (Na haltýřích) Název vznikl z německého halten – držet. Nedaleko Velkého Dlouhopolského rybníka, v mírném údolí vyvěraly silné prameny, kterých využili rybáři a zřídili v těch místech haltýře – sádky. Po lovu ukládali ryby do sádek. Prameny později zanikly a s nimi i haltýře. Po sádkách zůstala bažina.

+ **Holička**: Na místě dnešního lesa Holičky býval snad v 16.stol. – 18. stol. rybník téhož jména. Rybník je uveden v soupise dymokurských rybníků. V poslední čtvrtině 18. století docházelo k pronikavému omezování rybníčního hospodářství. Z ekonomických důvodů byly mnohé rybníky zrušeny. Mezi nimi byla Holička a nedaleký Adámek. Na vysušeném „holém“ místě vznikl les.

+ **Koutecký rybníček**: Na potoce, který přivádí vodu do Velkého rybníka ze studánky v kruhu vznikl u Žehuňské silnice malý rybníček. Od obce si pronajal k chování ryb šenkýř Koutecký. Obnoven byl v 70.letech.

Králík: Rybník se rozlévá pod zahradami domů na Malé straně. Jak jméno vzniklo, přesně nevíme. Snad pro svou malou výměru (1ha 24a) a protáhlý tvar dostal jméno Králík. V soupise chlumeckých rybníků v 16. – 18. století se uvádí jméno Králíček, kterého se dnes neužívá.

Nouze: Rybník Králík od rybníka Nouze odděluje hráz. Název rybníka Nouze má starou a novější motivaci názvu. Rybník existoval již v 16. – 18. století a patřil k dymokurskému panství. Pověst vypráví, že správce Běrunic, v jejíž vlastnictví byl rybník, mu dala jméno svým výrokem „V Berunicích (původní název Velké Berunice) беру nic a na Dlouhopolsku mám nouzi.“ Rybník byl pro ni zřejmě nerentabilní, protože málo vynášel, a tak dostal jméno Nouze. Na začátku 19. století byl zrušen. Obnovení se dočkal až roku 1905, kdy byl budován z nouze, protože cukrovar v Městci Králové neměl vodu. (Při práci se přišlo na roubení starého rybníka).V době kampaně se voda odváděla do Městce Králové. Se skončením provozu cukrovaru se přestalo vod rybníka využívat a rybník se stal rybníkem výtažním. V současné době se rybník obnovil. Myslivecká společnost na rybníce zavedla chov kachen.

Proutnice: (V proutnici) Proutnice je rozsáhlá mokřina kolem potoka, který odvádí vodu z Velkého rybníka do Králíka a Nouze. Mokřina se v létě měnila v obecnici (obecní louka), jinak byla nevyužita. Užitek začala přinášet až po roce 1923, kdy ji košíkář Tůma osázel vrbami. Proutí odtud se pravidelně ořezávalo a používalo se na výrobu košů, kterou si obyvatelé přivydělávali.

+ **Vančický rybník**: se uvádí v soupise chlumeckých rybníků v 16. – 18. století. Rybník zřejmě existoval ve Vančicích, tj. v místech, kde stávala osada Vančice (zanikla roku 1420).

Velkej rybník nebo **Velkej Dlouhopolskej rybník**: Výměrou 22 ha 27a je to největší z Dlouhopolských rybníků a je také nejstarší. Jeho původ spadá do středověku. Deskový zápis z roku 1517, obsahující soupis rybníků celého panství, uvádí dva Dlouhopolské rybníky (Velký rybník patřil

k chlumeckým rybníkům).

b) o r o n y m a

Báňák : V běžné mluvě se projevuje tendence směřující proti dlouhým názvům. Ze sousloví Báňský kopec vzniklo univerbizací jedno slovo Báňák. Kopec byl pojmenován podle své podoby. Tvar kopce připomínal obyvatelům báni.

c) jména traťová

• polní tratě

Pod baráky: Některé domy na Velké straně neměly zahradu. Přímo pod baráky sahala obecní pole. Lidé říkali, že jedou na pole pod baráky. Při nové parcelaci v roce 1924 si každý odkoupil díl pole pod barákem a tím získal zahradu.

Na Běrunsku: Rolníci, jejichž pole sousedila s běrunickým katastre, měli pole na Běruňsku.

Na bílejch: hon polí p.č. 710. Na katastru obce bylo několik opukových lomů, protože opuka byla hlavním stavebním materiálem. Na bílých se vykácel les a tam se těžila opuka. Snad její barva dala vznik názvu. Druhý výklad je pravděpodobnější. Na pozemku jsou hnědozemě, a těm se lidově říká „bílé hlíny“.

+ **V Bořích**: hon pole č.p. 858. Ke jménu se vztahují dvě motivace. První, že na pozemku je kyprá písčitohlinitá půda, která se snadno boří. Druhá, odvozuje název od slova borky, které prý značí ostrůvky lesa. V etymologickém slovníku pod heslem bor najdeme odvozeninu bor – ek a vysvětlení, že jde o mechový druh rašeliny. Autoři pro srovnání uvádějí pomístní „v borkách“ /*Etymologický slovník, Holub – Konečný, str.73/* . Pole patřilo do katastru obce Opočnice, ale při vzniku JZD bylo přičleněno ke katastru Dlouhopolska.

Na břehách: pastvina. Vysoká terenní vlna, která tvoří břehy Velkého rybníka.

Na Březině: pole p.č. 111. Po zrušení vinohradů na pozemku vysázen březový les. Když dorostl, by vykácen a půda se začala obdělávat.

Na černejch: pole. Černozemě jsou lidově nazývány Na černejch.

Na dolíku: pastvina. Na Husánku bývaly opukové lomy, kde se lámala opuka na stavbu nových domů. Po jednom lomu zůstalo vylámané místo – dolík (lidově na dolíku). Dnes tam v zimě sáňkují děti, protože to je jediné nezastavěné místo v obci.

Na dolince: pole č. 246. Část polí za Velkým rybníkem směrem k Báni, která jsou níže položená než okolí. Je pravděpodobné, že tam byl rybník, protože na okraji Dolinky vyúsťuje odvodňovací náhon do rybníka.

+ **Na Dýmáku**: pole. Poměrně mokrá a neúrodná půda je na místě bývalého rybníka Dýmáku.

U Hájku, V Háječku: pole. Pamětníci pamatují už jen ostrůvek lesíka, kterému se říkalo Háječek. Postupem času byl les vykácen a půda zorána. Zůstal název U Hájku nebo V Háječku.

Na hliňáku: zahrady. Na kopečku býval obecní pozemek, kde se brala hlína na výrobu cihel. Dnes

jsou na pozemku zahrady.

U Holičky: pole. Pole u lesa Holičky.

+ **U Hraniček**: pole p.č. 283. Tak bylo nazváno pole kolem hraniční cesty mezi katastry Dlouhopolsko a Opočnice. Při scelování pozemků název zanikl.

Za humny: pole – se říká polím pod zahradami od Kanálu až k objektům JZD.

Klínek: pole p.č. 188. Pole ubíhá do klínu. Název vystihuje tvar pozemku.

Na kopách: pole p.č. 122. V minulém století tam stával sad a stromy se počítaly na kopy. Pamětníci však tvrdí, že sad na kopách nepamatují. Prý tam dostalo čtrnáct chalupníků pole a každému bylo přiděleno po kopě záhonů. V každém případě byl pozemek pojmenován podle měrné jednotky – kopy. Svědčí o tom výskyt tohoto pomístního jména na katastrech okolních obcí. V Běruničkách jednotlivé názvy přímo vyjadřují rozměr pole: Na desíti kopách , Na sedmi, dvanácti kopách. V Běrunicích: Na devíti kopách. V Kněžičkách Na kopě.

Pod kopcem: pole p.č. 221. Pole leží pod mírnou terenní vlnou.

Nad Králíkem: pole č.p. 366 se nazývají pole, položená v okolí rybníka Králíka.

Na kopci: pole č.p. 221 – pole leží v mírném svahu.

Korej: hon pole č.p. 858. Na Koreji je poměrně nový název. Vznikl v padesátých letech, v době Korejské války. Korej je hodně vzdálené pole od obce, a tak není divu, že jeden rolník, kterému tam přidělili pole, se rozhořčil: „Až někam na Korej musím!“ Jméno se ujalo, a tak zcela náhodně vznikl nový název pro pole V Bořích.

Kruh: hon polí p.č. 236. Tvar lesa připomínající podkovu svírá v půlkruhu pole, kterým se říká V kruhu. Jméno platí i pro část lesa.

+ **Na loukách**: louky p.č. 208. Pastviny patřící sedlákům se zrušily a rozoraly.

Luka: hon polí p.č. 253. Bývala to velice rozlehlá panská luka (100ha) a protože je ohraničoval les, pásli se tam jeleni, daňci, hříbata. Koně se chovali snad již od dob arciknížete Ferdinanda. Od selských polí byla luka oddělena silným tesovým plotem. Při první pozemkové reformě byla panská luka (tehdy již pole), pro větší přehlednost a přesnější určení, rozparcelována na pět čísel a říká se Na prvním čísle, Na pátém čísle a Na dvacítce.

Mršník: pole p.č. 111. Na určené odlehlé místo od vsi se odvážela uhynulá zvířata a tam se zakopávala. Pravděpodobně je jméno odvozeno od slova mršina, které znamená odumřelé živé tělo.

Nad Nouzi: pole. Pole nad rybníkem Nouzí.

Nad obcí: pole. Pole je vysokou terenní vlnou vyzvednuto nad úroveň obce.

U obicky: hon pole. Na některých katastrálních mapách je uveden název U obicky. Původ názvu je nejasný.

V ouvozu: louka. Na kopách se vybírala hlína na stavbu hráze rybníka Dýmáku a tím tam vznikl

úvoz. Úvozem vedl potok , který přiváděl vodu z rybníka Dýmáku na Haltýře.

+ **V pasekách**: pole p.č. 201. Na získání polí a stavebních míst bylo nutné vykácet část lesa. Les se nekácel najednou, nýbrž po částech po pasekách. Název je dosud živý ve spojení „pasecký Posejpal“. Tento přívlastek ho odlišuje od ostatních Posejpalů ve vsi.

V Praze: pole p.č. 107. Původ názvu souvisí asi se slovem pražit, znamená tedy vyprahlé místo. Pole je hodně daleko od obce, „skoro až v Praze“. V Praze byly obecní opukové lomy. Mezi dílci obecního pole V Praze, na západní straně od silnice, byly veliké sady.

+ **Na průhonu**: pole. Ode vsi k západu se táhly po obou stranách státní silnice prostranné pastviny, které byly s pastvinami v jižním cípu katastru spojeny širokým průhonem, který byl teprve r. 1929 rozorán a odvodněn.

Na Přikoupeku: louka. Mírná terenní vlna tvoří Přikoupek nad Velkým rybníkem.

U Račanského lesa: pole. Poli, které ohraničoval Račanský les, se říkalo pole U Račanského lesa.

Za rybníkem: pole. Tímto názvem se označovala pole ležící za Velkým rybníkem.

+ **U Švejckého hájku**: pole p.č. 188. Původ názvu spadá do doby třicetileté války. V hájku měli ležení Švédové po dobytí Chlumce n.C. roku 1640. Ještě v roce 1785 stávaly na tom místě ojedinělé velké duby. O tři roky později byl hájek úplně vykácen. Na nových katastrálních mapách jmenují pole U Švedského hájku.

U Vacínka: pole. Se jmenují pole, přiléhající k lesu Vacínku.

+ **Ve verpánech**: pole. U lesa Holičky býval obecní les osázený modřínou, kterým se lidově říkalo verpány. Les byl časem vykácen, půda se začala obdělávat, ale staré pojmenování zůstalo.

+ **Na vinici**: pole. Na jižních stranách Báňského kopce se dařilo vinné révě. Bývaly tam vinice i vinné sklepy. Dnes stráně leží ladem.

Na vobci: louky. Obecní pastvina pod zahradami svažujícími se k Velkému rybníku na Velké Straně. Pastvina nebyla nikdy obdělávána protože k ní není přístup. Z jedné strany se svažují zahrady a druhá strana tvoří po celé délce břeh rybníka.

Pod vohrátkou: pole p.č. 726. Pole ohraničuje les Na vohrátce.

Vopocko: hon pole p.č. 283. Dlouhopolští rolníci měli vlastní pole na katastru obce Opočnice (lidově Vopočnice – Vopocko) a také daně platili do Opočnice. Tento stav trval až do druhé světové války, potom pozemky připadly k Dlouhopolsku.

+ **Za vrátky**: pole. Cesty do polí byly uzavřeny vrátky a pole za nimi se podle toho označovala. Říkalo se jím pole Za vrátky.

Na zámečku: pole. Pole leží na mírné vyvýšenině, kde podle historických pramenů měla stát až do husitských válek tvrz. Zápklady tvrže tam byly patrné až do minulého století.

- lesní tratě

Holička

+ **Selské lesy**

+ **Svatotrojičný les:** Po pravé straně silnice do Městce Králové se táhne les Holička. Lesům po levé straně silnice se říkalo Selské lesy, protože patřily sedlákům, ale po zrušení soukromého vlastnictví se i této části říká Holička. Název je vysvětlován tím, že les byl vysázen na původně „holém“ místě. Zadní díl Holičky, zvaný Svatotrojičný les, stojí v místě, kde stála kaple sv. Trojice (postavená roku 1719) u Městce Králové.

Hřebínek: lesnatý hřeben kopce. Deminutivum Hřebínek označuje úzkou vrcholovou část Báňského kopce s výrazným okrajovým svahem.

Humrník: (Pod humeníkem)

Na kačárně: sad p.č. 201. Na Lukách byly pastviny, na kterých se pásala zvěř, odděleny od panských polí tesovým plotem (dubové sloupy, do nichž se zasouvaly tesy – štípané slabší smrkové kmeny). Také přes rybník vedl tesový plot, ale sloupy byly prý na dně zapuštěny do silných trámů tzv. humenic. Od toho dostala část lesa u rybníka jméno Humeník. Před několika roky se začaly na Velkém rybníce chovat kachny a Pod humeníkem vyrostla kačárna, která dala vznik novému názvu. Užívá se obou názvů.

Králův les: p.č. 449 (V královým lese). Selský majetek tří občanů z Běrunic zasahoval hluboko do Obory. Ode dvou majitelů se podařilo jej vykoupit, ale poslední majitel Václav Král jej neprodal ani za velké peníze.

Na krchově: les. Upomíná na staré sídliště Vančice, jež prý byly větší osadou, dokonce hrazenou, s kostelem a „krchovem“ – hřbitovem /A.Profous, *Místní jména v Čechách, Praha 1957, str. 475/*.

Kruh: les. Část patřila k dymokurskému panství, proto také mívala jméno Dymokurský kruh. Za Dymokurským kruhem byl chlumecký kruh, patřící chlumeckému panství. Dymokurský kruh býval zalesněn. V letech 1894 – 1895 jej vyměnilo panství dymokurské s velkostatkem poděbradským. Chlumecký kruh vrchnost proměnila na pole, jež pronajala lidem.

Račanský les: Nad sousední obcí Hradčany (lidově Nad Račanama) rostou veliké lesy, které zasahují až na Dlouhoúpolský katastr. O les se dělila tři panství: chlumecké, poděbradské a dymokurské.

Vančice: Jen toto jméno nám připomíná prastarou osadu Vančice či Vančurovice. Zanikla roku 1420 za vpádu Maďarů, když Zikmund dal plenit poděbradské panství /A.Profous, *Místní jména v Čechách, Praha 1957, str. 475/*. Pověst říká, že to byla rozsáhlá osada s kostelem a hřbitovem (Na krchově). Vypravuje se, že se Prusové v roce 1866 vyptávali místního obyvatelstva, kde leží osada Vančice, neboť ji měli zakreslenou na mapě. /A.Profous, *Místní jména v Čechách, Praha 1957, str. 475/*. A. Profous vysvětluje, že to byla ves lidí Vaňkových. Osobní jméno Vaněk byl mazlivý tvar k osobnímu jménu Václav.

U vobory: Les v sousedství Obory.

Na vohrátkě: les. Pamětníci vzpomínají na množství ohrad, jež rozdělovaly v lesích „černou zvěř“ podle velikosti.

d) jména komunikací

+ **Na hrázce:** Polní cesta, lemovaná švestkovou alejí, tvořila vrchol ostré terenní vlny. Byla to jakási

hráz. Dnes je cesta zrušená. Vedla od cihelny k silnici do Městce Králové.

Jahodovka: Polní cesta, spojující Dlouhopolsko s obcí Běrunice. Zřejmě pro hojnost lesních plodů v okolí byla nazvána Jahodovka.

Ke křížku: Na poloviční cestě z Dlouhopolska do Běrunic stávala boží muka. Byla postavena na začátku tohoto století k 50. výročí vlády císaře Františka Josefa a zrušení roboty, ale dnes jsou již rozpadlá.

Lukecká cesta: Lesem Vacínkem vede široká cesta z hlavní silnice na Luka. Cesta končila na Lukách, proto byla nazvána Lukecká.

+ **Náchodská silnice:** Dnešní státní silnice. Roku 1811 byla dostavěna z Prahy přes Sadskou do Poděbrad. V letech 1814 – 1818 byla prodloužena přes Vlkov a Dlouhopolsko do Chlumce n.C. Tato silnice byla známa pod jménem Náchodská silnice. Dokud nebylo provedeno spojení mezi Vlkovem a Dlouhopolskem byli formami nuceni převážet zboží na trakařích. Tato část silnice se jmenovala Černá míle a byla prý postrachem povozníků. Silnice se nijak nelišily od průhonů a polních cest a cestování po nich bylo velice zdlouhavé.

Smrčkama: To je další cesta vedoucí ke hřbitovu v Běrunicích.

+ **Na šínkách:** U Běrunic stávala žárová pec, kde se topívalo smolnými pařezy. Na pařezy chodili dělníci do Běruňského Vacínku a z lesa je dopravovali po „šínkách“ (po kolejnicích). Tak vznikla z Vacínku přes Běrunickou cihelnu do Běrunic.

+ **Umrličí alej:** Dlouhopolští dlouho neměli vlastní hřbitov, proto pohřbívali své předky u Běrunického kostela. Za deštivého počasí chodívalo se s pohřbem Umrličí alejí, která vedla lesem Vacínkem.

Vrátková cesta: (Po vrátkové cestě). Spojuje obec se silnicí do Městce Králové. Jméno má od vrat a plotu, které uzavíraly a chránily pole proti drůbeži.

e) jména jednotlivých předmětů

U Božích muk: Uprostřed obce stojí Boží muka s dřevěnou zvonící, která dříve oznamovala požár nebo úmrtí. Památky jsou chráněny Státní památkovou péčí.

+ **U Hájkovy branky:**

+ **U Vlachovy branky:** Až do druhé světové války se dochovaly tyto dvě branky, které uzavíraly cesty do polí, aby drůbež a husy neškodily na polích. Protože cesty byly soukromé, nesly branky pro rozlišení jméno vlastníka cesty.

U hruštičky: Na vrátkové cestě bylo vysázeno 6 hrušek, časem byly vykáceny a zůstala jediná.

U matičky: V místě, kde se vyjíždí z Malé Strany na hlavní silnici, je umístěna již od roku 1866 socha P. Marie.

Na váze: Uprostřed vesnice stávala váha. Po založení JZD se přestala používat, protože byla postavena nová větší u objektu JZD. Stará váha přímo u státní silnice byla zbourána v roce 1965 při úpravě obce.

Obora

Jméno Obora (Ob – vora) /*Holub –Konečný, Etymologický slovník, Praha 1952. str. 250/* se užívalo již ve staročeštině. Znamenalo ohrazené pastviště pro klisny oddělené od hřebců. Pak se jménem Obora označovaly hrazené lesy s vysokou zvěří.

Obora bývalého velkostatku chlumeckého je jednou z nejstarších a největších obor v Čechách. V době svého největšího rozkvětu dosahovala délky pěti a půl kilometrů a dvou kilometrů šířky. Na obvodu bývala ohrazena tesovým plotem a uvnitř rozdělena na oddíly, aby byly odděleny jednotlivé druhy zvěře. Kromě lesa zabírala Obora i část Velkého rybníka dlouhopolského (také přes rybník vedl tesový plot, ale sloupy byly prý na dně zapuštěny do silných trámů – humenic, od toho dostala část lesa u rybníka jméno Humeník) a rozsáhlé pastviny Na lukách. Hluboko do Obory zasahovala pole tří občanů z Běrunic. Ode dvou majitelů se velkostatku podařilo půdu odkoupit, ale poslední z nich, Václav Král, ji ani za velký peněžní obnos neprodal. Králův les dodnes narušuje obvod Obory.

Obora je přístupná ze tří stran. Od chlumeckého zámku vede zvláštní cesta k Převýšovu, okolo dvora Bludy a vstupuje do Obory Bludskou bránou, která je bohatě zdobená. Cesta protíná podélně Oboru po hřebenu Báňského kopce a vychází dřevěnými vraty na Žehuňskou silnici. Třetí přístupová cesta odbočuje u Kněžiček ze státní silnice Hradec Králové – Praha. Bývala to kaštanová alej, ale zůstalo po ní jen jméno Kaštánka, stromy byly vykáceny. Na místě původních dřevěných vrat byla vystavěna ozdobná kamenná Kněžičská brána.

V. Schaller se zmiňuje o Oboře roku 1792, že byla krásnými letohrádky zdobená (*Poděbradsko, 3, 1901, str. 146*). Dnes můžeme těžko soudit, kde tehdy stávaly, zřejmě byly dřevěné a zanikly. Ze starých časů se zachovala Bludská brána a vilka. Nová vila byla roku 1855 spolu s vedlejšími budovami. Toto centrum se jmenuje Nové domy. K vile přiléhají rozsáhlé konírny, neboť hrabě Kinský byl velký milovník koní. Na rajtbánu, jak se dodnes říká, měl postavené překážky, prý přesně takové, jaké mají v Pardubicích, a trénoval tam své jezdecké koně. Od vily na východ stojí kaple (U kapličky) sv. Ferdinanda. Vypráví se, že na těchto místech Václav Vchynický z Tetova zachránil život arciknížeti Ferdinandovi na honu černé zvěře. Za tento skutek obdržel darem Chlumec n.Cidlinou. Tři kančí zuby v erbu Kinských mají připomínat tuto událost. V Oboře se velké oblíbené těšily tzv. Parfózní hony. Hon spočíval v tom, že se zvěř nahнала do kolečka, ohrazeného borovým plotem, a tam se utloukla. Dodnes je dobře patrné Koloredovo kolečko na Korolecké louce. Je pojmenováno podle častého hosta hraběte Kinského, Colloreda Mansfelda (Korolecký je zkomolenina jména Koloredský).

1. JMÉNA MÍSTNÍ

U Kapličky: Na východ od Nových domů stojí kaple sv. Ferdinanda, prý na místě, kde podle pověsti zachránil Václav Vchynický život arciknížeti Ferdinandovi na honu černé zvěře.

Nové domy: K původnímu letohrádku byly přistavěny hospodářské objekty a konírny. Vzniklo tak uprostřed Obory centrum budov, kterému se říká Nové domy.

2. JMÉNA POMÍSTNÍ

Černá struha: Struha spojuje Velký Dlouhopolský rybník s Kopicáckým rybníkem v Oboře. Dochovala se pověst o čertovi, který vyorával brázdu, ale hned s pluhem tryskala ze země černá voda. Tak prý čert stvořil Černou struhu.

Čihadelské rybníčky: Obora je dosti chudá na vodní zdroje. Studánek je v Oboře málo, a tak se chodí zvěř napájet ke třem rybníčkům. A protože se zde shromažďuje mnoho zvěře, chodí myslivci na číhanou právě sem, k Čihadelským rybníčkům na Čihadelské louky.

Na Ješkovce: Býval to rybníček, ale dnes je tam jen bažina. Původ názvu není znám.

Kopičácký rybník: Rybník leží v Oboře, nedaleko osady Kopičák, kterou ještě staří pamětníci nazývají Kotvičákem. V dávných dobách rybáři plavící se z Dlouhopolska – rybníku zakotvili v údolí, kde si dali zbudovat první obydlí a tak dali vznik nové osadě, kterou nazvali Kotviček.

U tří bratrů: U tří bratrů je studánka, nad níž se sklání tři vrby. Říká se, že tu kdosi přišel o život.

a) jména trat'ová

• **lesní tratě**

Březinka: Neveliký březový hájek. V oboře převažují dubové a smrkové lesy, jen tato část po vymýcení nebyla včas vysázena a byla zaplavena břizami, které se šíří jako plevel.

U cajghauzu: U cajghauzu se říká místu, kde stávala původní zbrojnice ze 14. stol., pokrytá šindelovou střechou, která sloužila jako sklad loveckých potřeb. Mnohem později, po znárodnění Obory, sloužil dům jako sklad náradí, s kterým pracovali lesní dělníci. Nakonec přešla budova do vlastnictví JZD, které pro ni nenašlo využití, a proto ji dalo zbourat.

Na čertovce: les, p.č. 301. V tomto pojmenování části lesa se uplatnila ve velké míře lidská fantazie. Vybájila si, že tento složitý, hodně zvlněný terén tvořil svou rukou sám čert, a proto se tady říká Na čertovce.

V dančině: les, p.č. 297. V zimních měsících se musí hajní zvláště dobře starat o pokrm lesní zvěře. Jedné zimy se stalo, že daňci, pro nedostatek jiné potravy, okousali mladé stromky a způsobili tak lesnímu hospodářství velké škody. Snad pro výstrahu se v názvu připomínají viníci škody.

Dvoutesák: les p.č. 295. Dvoutesák se říká nově vysázeným částem lesa, protože mladé stromky musí být oploceny plotem (dvoutesákem), aby lesní zvěř malé stromky nezničila:

U hadovce: les, p.č. 310 Je domněnka, že v lese bylo mnoho hadů, jak napovídá slovní základ.

U Hejmanovy hájenky: les. V dobách, kdy letohrádek v Oboře navštěvoval hrabě Kinský, stávala u každé hájovny brána, protože jednou povinností hajných bylo otevírat vrchnosti brány. Na Báňském kopci, na žehuňské silnici, stávala Hejmanova hájovna. Hájovny byly většinou dřevěné, takže se nedochovaly. Zachovala se jenom jména hajných, užitá v různých pojmenováních.

U kamene: les – Jen kámen s již nečitelným letopočtem připomíná smutnou historii, svědčící o poměrech mezi lesními úředníky. Lesní Klaudius Morák byl velmi neoblíben pro své příkré jednání. Když jeho spory s podřízeným adjunktem Floriánem dosáhly vrcholu, byly vyřízeny po lesnicku, dvojím výstřelem.

Na Ladech: les – Neúrodný pozemek, na kterém rostla jen tráva pro koně, široko daleko nebyl žádný strom. Od dob hraběte Kinského se však v Oboře koně nechovají a muselo se hledat nové využití půdy. Podařilo se půdu zúrodnit a nyní na Ladech roste les.

Mydloch: les. Množství zvěře, chované v Oboře, si vyžadovalo ochranu před pytláky. Po obvodu Obory byly rozestavěny hájovny a ke každé byl přidělen úsek lesa, který musel hajný hlídat. Severovýchodní část Obory měl na starost hajný Mydloch, který bydlel na stráni nad Černou struhou. Je již tomu mnoho let, protože po myslivně na stráni není dnes ani památky. Jen jméno toho hajného žije dodnes v pojmenování oné zalesněné stráně nad Černou struhou. Jméno vzniklo na slovo mýdlo. Prý je na stráni jílovitá půda, která je kluzká jako mýdlo. Tento výklad je velice nepravděpodobný. Naopak pravdivost prvního výkladu si můžeme ověřit v soupise jmen hajných, kteří v Oboře

působili. Mezi mnohými je uváděno jméno Mydloch.

Na ouhorech: les. Napravo od Kněžičské brány stojí vzrostlý les, kterému se říká Na ouhorech. Dříve tam bývaly obecní pozemky, patřící obci Kněžičky, ale obecní zastupitelstvo obce prodalo tuto neúrodnou půdu hraběti Kinskému. Ten pozemky připojil k Oboře a dal je osadit stromky.

Rukávník: les – p.č. 460. Les připomínal svým protáhlým tvarem rukávník, který dříve v zimních obdobích nahrazoval rukavice.

Svinský zásyp: les (Ve svinském lese, V zásypu nebo Svinský zásyp). V Dlouhopolských lesích žilo hodně černé zvěře. Ve svinském zásypu se jí zasypávalo krmivo. Na pasece dosud stojí domek, ve kterém se krmivo skladovalo.

U školky: les

Pod školkou:

U trianglu: Každý hajný v Oboře měl přidělenou mýtinu, kde dohlížel na práci lesních dělníků, kteří vysazovali nový les. Těmto nově osazeným mýtinám se říká školky. Školky slouží také pro bližší orientaci, říká se U školky, Pod školkou. U trianglu je nové označení jedné školky, kde na mírném vršku byla postavena triangulační věž.

V Štěpánovém lese: V době soukromého hospodaření vlastnil les rolník Štěpán. Pro staré pamětníky je jméno příliš vžitě, stále spojují les se jménem bývalého rolníka.

Tříslovka: les, p.č.321. V této části lesa se v době mízy získává ze smrků a dubů, zvláště z jejich kůry, důležitá průmyslová surovina – tříslu. V koželužství slouží k tříslučinění kůží, tj. čištění kůží.

Vacínek: les (Vysoký Vacínek a Běruňský Vacínek) Les kdysi hlídal hajný Vacina. Vacínek byla možná jeho přezdívka. Vysoký Vacínek je jedna část, kde rostou vysoké duby. Běruňský Vacínek je nejbližší běrunickému katastru.

Vlčí jáma: Bývala to hluboká jáma u plotu Obory na kopečku Mydlochu. Sloužila k odchytu škodné zvěře, kterou byli zatoulaní psi, vlci a lišky.

Vypálený: les, p.č. 235. Část lesa v roce 1848 vyhořela, ale byla znovu vysázena.

V zádušce: les. Hrabě Kinský měl patronát nad Běrunickým kostelem, proto i fáře přidělil část lesa. Z výtěžku lesa dostával farář deputát.

- **polní tratě**

Čapková paseka: V době, kdy v Oboře sloužil hajný Čapek se vymýtila část lesa a vznikla paseka. Byla pojmenována jménem hajného.

Čihadelská louka: p.č. 311. Jak sám název napovídá, na louce se číhá na zvěř.

Na kopičáckých lukách: V oboře směrem ke Kopičáku bývala rozlehlá louka, kterou pamatují už jen staří lidé. Velká část byla zalesněna, část zorána, a tak se luka zmenšila.

Korolecká louka: p.č. 267. Jméno nám připomíná jednoho z přátel hraběte Kinského, Colloreda Mansfelda, který se zúčastnil honů pořádaných v Oboře. Hon spočíval v tom, že se zvěř nahnala do

plotem ohrazeného kolečka (říká se mu Koloredovo kolečko a je dodnes na louce dobře patrné) a tam se zvěř utloukla.

+ **Na rajtbánu:** les – Na rajtbánu trénoval své dostihové koně hrabě Kinský. Na louce si nechal vystavět přesné kopie překážek z Pardubic a po druhé straně cesty, od letohrádku k Bludské bráně, vedla plochá dráha.

Na vinici: **V zahradě:** - Jižní stráň, svažující se od letohrádku k Žehuňskému rybníku, je hodně prosluněná, takže se tam dařilo vinné révě. Vinohrady zanikly a dnes je stráň posetá ovocnými stromy. Říká se tam v zahradě.

b) jména komunikací (brány, aleje)

BRÁNY:

Bludská brána: Uzavírá přístup do Obory na východní straně. Nejbližším obydlím od tohoto místa je samota Bludy, podle které byla pojmenována.

Čertova brázda: Je poměrně úzká a protáhlá kotlina. Snad je to prastará cesta, kterou zbudovali obyvatelé Vančic. V pojmenování se projevuje lidská fantazie.

Kněžičská brána: Stojí na cestě do Obory od obce Kněžičky.

Pytlácká cesta: Hluboko do strání je zaříznutá lesní cesta, jež zmáhá příkré stoupání do Vančic. Tato úvozová cesta skýtala dobrý úkryt a proto byla hojně využívána pytláky.

Žehuňská branka: Ze Žehuňské silnice je Obora přístupná Žehuňskou brankou. Je zhotovena jen z kmenů, takže oproti dvěma předcházejícím kamenným zdobeným branám je pouhou brankou.

ALEJE:

Cerelova alej:

Zimova alej: Aleje patřily soukromým majitelům. Pro rozlišení byly aleje pojmenovány podle majitelů.

Habrova alej: Cesta od letohrádku ke Kněžičské bráně je po obou stranách osázená habry.

V kaštance: Cestu od Kněžiček ke bráně Obory lemovala kaštanová alej. Plody kaštanů poskytovaly potravu černé zvěři, ale stromy stínily okolním polím, a proto byly po provedení pozemkové reformy v roce 1926 vykáceny.

Průhon: Mezi poli od Kněžiček ke bráně Obory vedla cesta, kudy se proháněly ovce na pastvu.

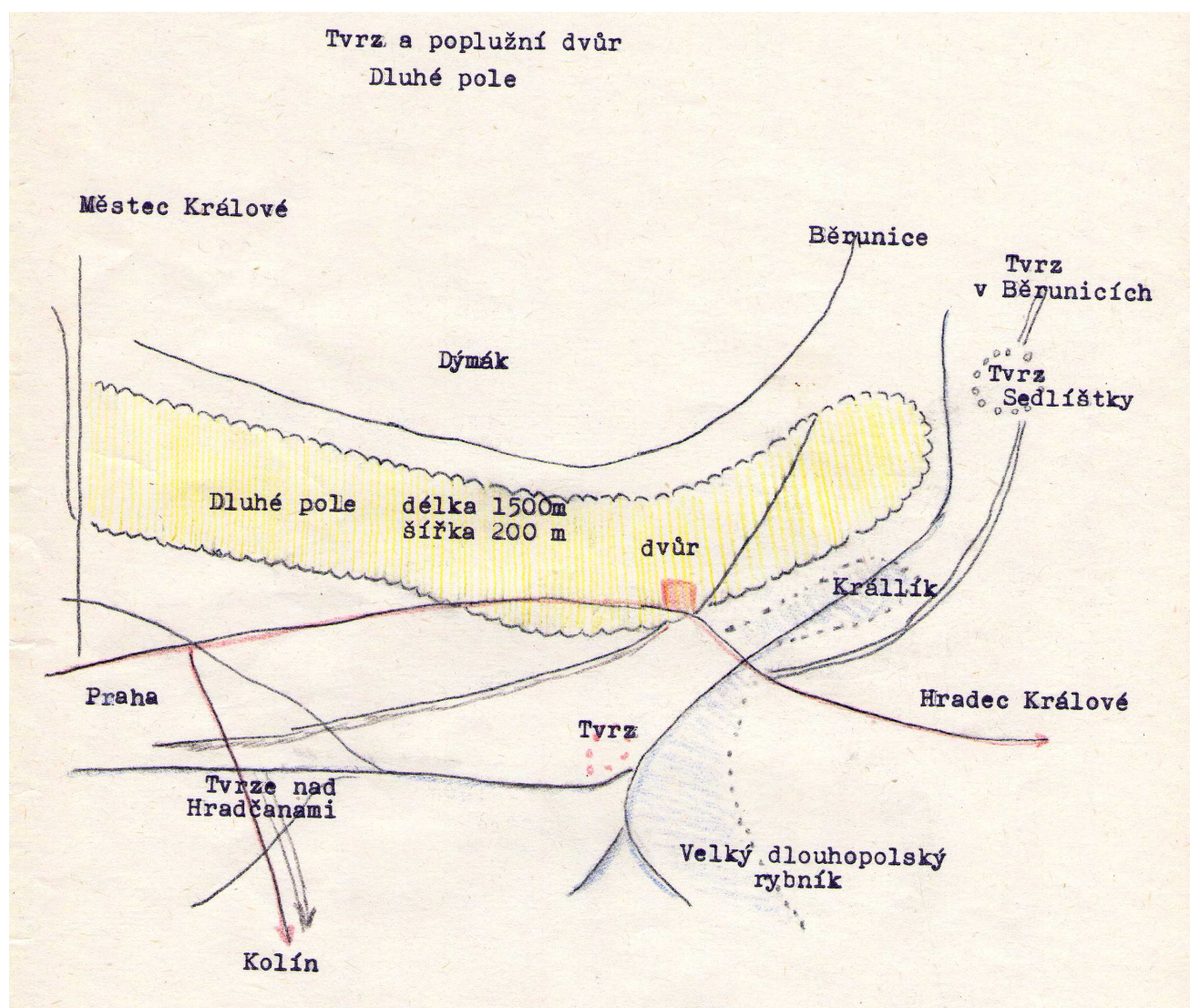
Vančická alej: Alej směřuje k lesu Vančice. Jméno opět připomíná prastarou osadu Vančice.

Předložkové pády pomístních jmen na katastru obce Dlouhopolsko a nejbližšího okolí jsou nejčastěji spojeny s předložkou na. V procentuálních vyjádření předložka dosahuje 21,8%

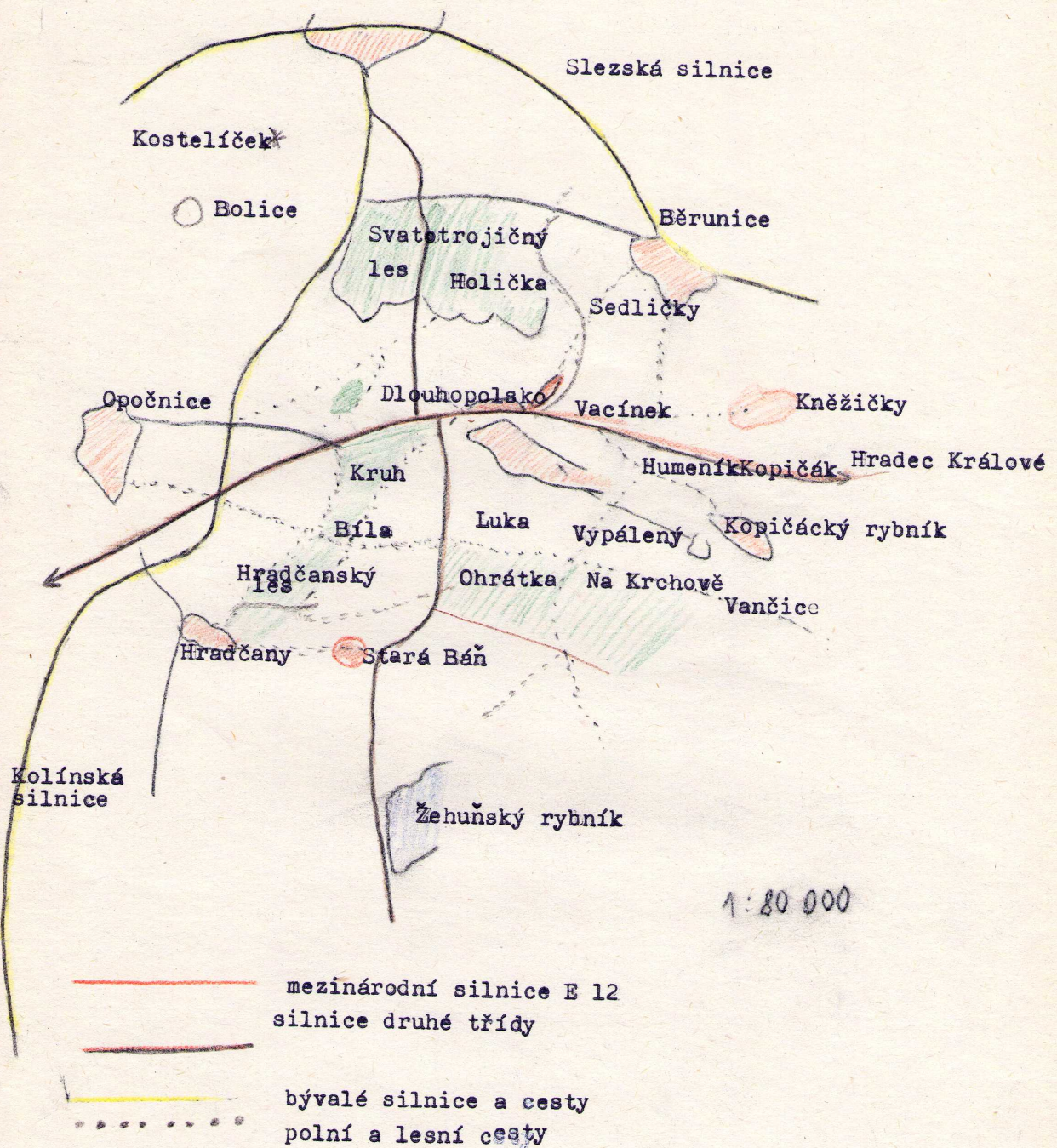
z celkového počtu pomístních jmen (128). Druhou nejfrekventovanější předložkou je předložka u – 14%. Za ní následuje předložka v u 7% a předložka pod s 3,1%. Shodných výsledků dosáhla předložka nad, za – 2,34%. Předložka ke se vyskytuje pouze v jenom případě.

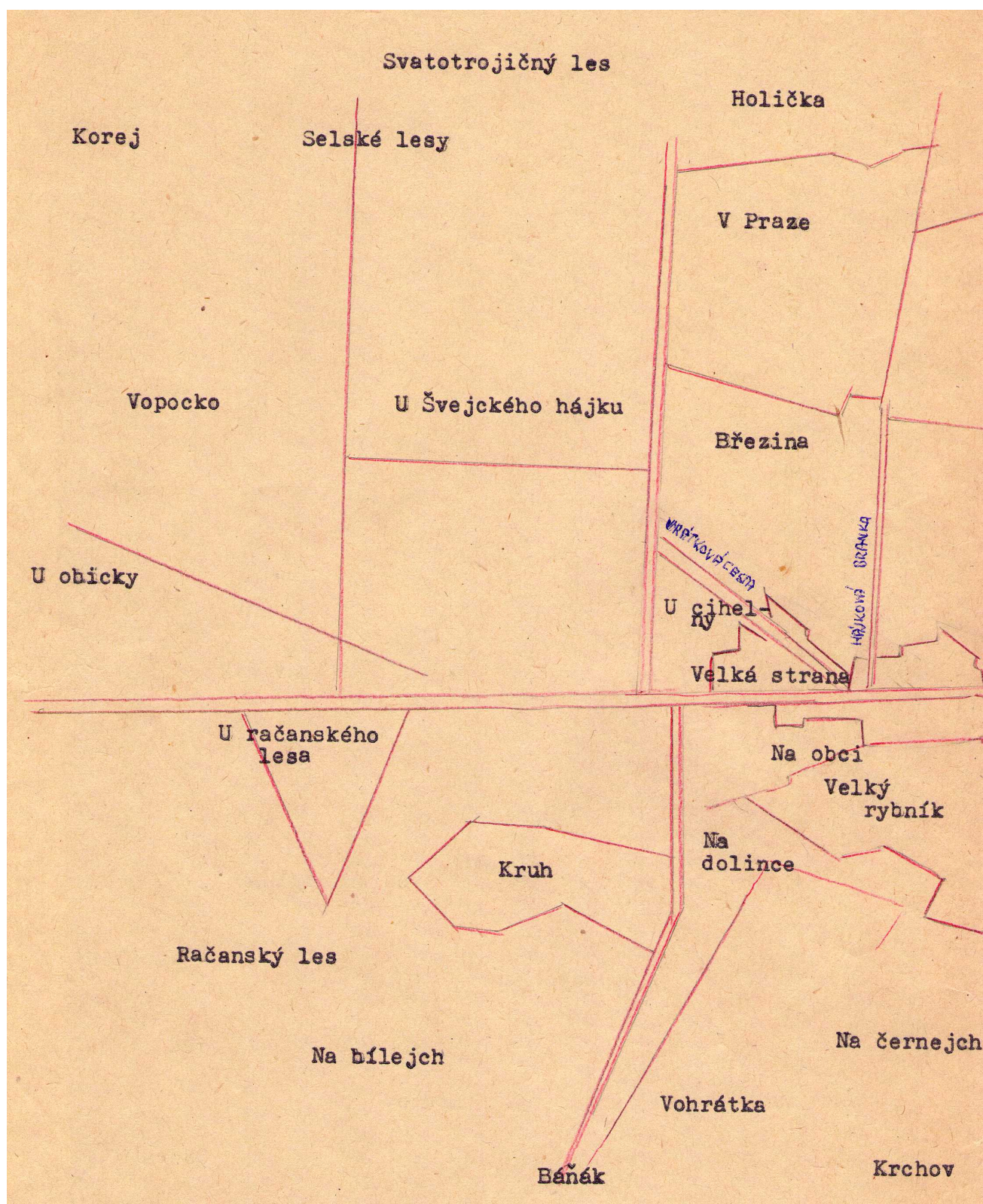
POUŽITÁ LITERATURA

J. Bělič	Přehled nářečí českého jazyka, Praha 1971
Fr. Cuřín	Vývoj českého jazyka a dialektologie, SPN Praha 1962
Jan Hellich	Příspěvek k podobě zaniklých osad na Poděbradsku, Praha 1923
Holub – Kopečný	Etymologický slovník, Praha 1952
V. Husa	Československé dějiny do roku 1918, SPN Praha 1972
Fr. Palacký	Popis království českého, Praha 1948
Poděbradsko	Obraz minulosti i přítomnosti, III, Nymburk 1909
A. Profous	Místní jména v Čechách, Praha 1957
Fr. Roubík	Soupis a mapa zaniklých osad v Čechách, Praha 1959
A. Sedláček	Místopisný slovník historického království českého, Praha 1908
VI. Šmilauer	Osídlení Čech ve světle místních jmen, ČSV Praha 1960
VI. Šmilauer	Příručka slovanské toponomastiky, Academia Praha 1970
Vr. Šmelhaus	Vývoj rybníčního hospodářství na Bydžovsku. Vědecké práce Zemědělského muzea, SZN, Praha 1964, s.95
Urbář městečka Žiželic nad Cidl. od léta 1571	
Věstník	Rozhledy historické, topografické, statistické, národopisné, školní na Poděbradsku a sousedních okresech, roč.IV., 1, 1901

Městec Králové

Místní názvy - Dlouhopolsko

